

15 januari 2019

Betreft: Reactie internetconsultatie implementatiewet wijziging vierde antiwitwasrichtlijn

Bitcoin is een wereldwijd opererend financieel systeem waarmee betrouwbaar waarde-overdracht kan plaatsvinden zonder dat een derde partij nodig is. Bitcoin werkt onafhankelijk van het huidige financiële systeem.

Doordat Nederlandse consumenten en bedrijven deze innovatie als een kans hebben gezien, heeft Nederland een voorhoede positie verworven. Het moet vooropstaan dat Nederland deze goede positie kan behouden. Daarnaast moeten gepaste maatregelen in de wet verankerd worden om misbruik in de vorm van witwassen en financiering van terrorisme effectief tegen te gaan.

Belangrijke uitgangspunten:

- Bitcoin toegankelijk voor iedereen
- Nederland in de voorhoede
- Benutten van bestaande zelfregulering
- Balans tussen monitoring en privacy

Bitcoin toegankelijk voor iedereen

Bitmymoney is van mening dat dit innovatieve, nieuwe financiële systeem toegankelijk moet zijn voor iedereen. In de voorgestelde wetsaanpassing wordt onvoldoende onderscheid gemaakt tussen mensen met verkeerde intenties en gewone consumenten die willen investeren in Bitcoin en blockchain innovatie. Hierdoor wordt een drempel opgeworpen voor Nederlandse consumenten, terwijl criminelen met expertise de maatregelen in de wet kunnen omzeilen.

Nederland in de voorhoede

Nederland heeft een sterke positie in de wereld van Bitcoin en cryptocurrency. Dit komt tot uiting in een sterke community, een grote acceptatie onder consumenten met 480 duizend cryptobezitters (AFM oktober 2018), een grote industrie met bitcoinbedrijven die actief deelnemen aan publiek/private samenwerkingen en verenigd zijn in de VBNL (eerste Bitcoinbranchevereniging in de wereld).

Er moet worden gewaakt dat de regelgeving in Nederland dusdanig hoog wordt, dat het de concurrentiepositie voor bitcoinbedrijven in Nederland aantast. Aangezien deze regelgeving de uitwerking is van de Europese richtlijn, zal geborgd moeten worden dat de regelgeving overeenkomt met de ons omringende landen. Mocht het beleid in Nederland strenger ingericht worden dan in de overige EU landen, dan zal dit de voorhoederol van Nederland schaden.

Het is onduidelijk hoe wordt omgegaan met vergunningen en registraties afgegeven elders in de EU, die gebaseerd zijn op dezelfde Europese regelgeving. In de MvT wordt expliciet aangegeven dat een

vergunning verplicht is voor iedere aanbieder die 'in of vanuit Nederland' diensten aanbiedt. Het is onduidelijk of en hoe het porteren van vergunningen gaat werken.

Aanbeveling

Opnemen en verduidelijken in de MvT.

Benutten van bestaande zelfregulering

Bitmymoney maakt zich sinds 2013 als bedrijf en als lid van de Verenigde Bitcoinbedrijven Nederland (VBNL) sterk voor zelfregulering. We hebben maatregelen geïmplementeerd, zoals cliëntenonderzoek en transactiemonitoring, om fraude, oplichting en witwassen vroegtijdig te signaleren en te voorkomen. We hebben een compliancefunctie ingericht die toeziet op de juiste inschatting van risico's en het naleven van het beleid hierop.

Dat met de nieuwe regelgeving bedrijven zoals Bitmymoney verdachte transacties kunnen gaan melden bij de Financial Intelligence Unit (FIU) vinden wij een goede aanvulling.

De maatregelen voor cliëntenonderzoek komen in grote lijnen overeen met de maatregelen die wij als bedrijf al nemen. We moeten wel constateren dat in de MvT vage en vergrijpende maatregelen worden voorgesteld, die veel verder gaan dan de wwft-wettekst.

Aanbeveling

Verduidelijken MvT met duidelijk verwijzingen naar de wetsartikelen.

Balans in monitoring en privacy

1. Wij zijn van mening dat een eerste transactie van een klant met een beperkt bedrag mogelijk moet zijn zonder verscherpt cliëntenonderzoek.

Online aankopen betreffen geen contant geld. Er zijn voldoende waarborgen in de vorm van transactiemonitoring en klantidentificatie, om er voor te zorgen dat volgende transacties boven een bepaalde drempelwaarde onder verscherpt cliëntenonderzoek komen. Hiermee wordt het risico op witwassen en financiering van terrorisme voldoende gemitigeerd. Dit past binnen de risicogebaseerde aanpak die in de Wwft wordt voorgesteld.

Aanbeveling

Uit het onderzoek van AFM blijkt dat tweederde van de Nederlandse cryptobezitters minder dan 1000 euro heeft besteed aan Bitcoin of andere cryptomunten. Beperk verscherpt cliëntenonderzoek tot klanten die boven deze grens kopen en verkopen.

2. In de MvT wordt gesuggereerd dat bij versturen van Bitcoin, klanten eerst aan het bedrijf kenbaar moeten maken naar wie het verstuurd gaat worden en met welk doel, voordat de transactie uitgevoerd kan worden.

Het voorstel schetst een situatie vergelijkbaar met dat je bij een pinautomaat 100 euro pinst, maar het geld pas krijgt, nadat je hebt vastgelegd waarvoor je het geld gaat gebruiken. Dit is niet haalbaar in een wereld van 24/7 realtime transacties.

Technische onmogelijkheden

In de MvT wordt verder gebouwd op de aanname dat identiteiten van de ontvanger en verzender van een bitcointransactie achterhaald kunnen worden. De blockchain is pseudo-anoniem, je kunt alle transacties inzien, maar niet de identiteit erachter. Het betrouwbaar achterhalen van de identiteit op basis van enkel een IP-adres is onmogelijk.

Maatregelen gebaseerd op onrealistische aannames kunnen niet resulteren in effectieve regulering.

Aanbeveling:

In overleg met deskundigen de onmogelijkheden uit de voorgestelde wettekst verwijderen.

Tot slot

Bitmymoney onderschrijft de noodzaak van gepaste regulering en vertrouwt erop dat het wetsvoorstel aangepast wordt en verduidelijkt waar nodig. Wij zijn bereid om, ook vanuit de VBNL, hier een bijdrage aan te leveren.

Met vriendelijke groet,

drs. Robert-Reinder Nederhoed
directeur Bitmymoney BV

drs. Mieke de Haas MSc RC
compliance officer Bitmymoney BV